

UCHWAŁA Z DNIA 16 WRZEŚNIA 2004 R.

SNO 30/04

Stan naruszenia powagi stanowiska powstaje z chwilą zaistnienia faktów, które w opinii środowiska znacząco redukuje lub w ogóle pozbawiają sędziego wiarygodności, a sędzia ten nadal pełni swój urząd.

Przewodniczący: sędzia SN Jerzy Steckiewicz.

*Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk, Roman Kuczyński
(sprawozdawca).*

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w Warszawie na posiedzeniu z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego sędziego Sądu Apelacyjnego oraz protokolanta w sprawie sędziego Sądu Rejonowego po rozpoznaniu w dniu 16 września 2004 r. w związku z zażaleniem sędziego Sądu Rejonowego na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 22 marca 2004 r., sygn. akt (...) w przedmiocie przeniesienia sędziego Sądu Rejonowego na inne miejsce służbowe

u c h w a l i ł:

- 1) u t r z y m a ć w m o c y zaskarżoną u c h w a ł ę,
- 2) kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2003 r. Sąd Dyscyplinarny w Warszawie umorzył postępowanie w sprawie sędziego Sądu Rejonowego na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w związku z art. 81 § 1 ustawy z dnia 20

czerwca 1985 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.), w związku z art. 204 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.).

Kolegium Sądu Okręgowego uchwałą z dnia 5 grudnia 2003 r. wystąpiło na podstawie art. 75 § 2 pkt 3 Prawa o ustroju sądów powszechnych z 2001 r. – do Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z wnioskiem o przeniesienie sędziego Sądu Rejonowego na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska.

Uchwałą z dnia 22 marca 2004 r., sygn. akt (...) Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny przeniósł sędziego Sądu Rejonowego na inne miejsce służbowe.

Powyższą uchwałą sędzia ten zaskarżył zażaleniem, w którym stwierdził, że się z nią nie zgadza. Z uwagi na powołanie się przez tę uchwałą w uzasadnieniu na uchwałę Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 4 grudnia 2003 r., sygn. akt SNO 77/03 skarżący stwierdził, że ta ostatnia uchwała nie jest mu znana, ponieważ okazała się dla niego niedostępna, wobec czego zarzuty i ich uzasadnienie zawrze w uzupełnieniu zażalenia. Uzupełnienie takie nie zostało przez skarżącego złożone.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym uczestniczący w posiedzeniu Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego wniósł o utrzymanie zaskarżonej uchwały w mocy.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. Przede wszystkim należy zauważyć, że skarżący – co wynikało z jego wypowiedzi na posiedzeniu Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego utożsamia przyczyny przeniesienia go na inne miejsce służbowe w trybie art. 75 § 2 pkt 3 Prawa o u.s.p. z przyczynami wszczęcia przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego, następnie umorzonego wskutek upływu przedawnienia przewinienia służbowego. Przyczyny

uzasadniające przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe bez jego zgody określone zostały w art. 75 § 2 pkt 1 – 4 Prawa o u.s.p. Jeżeli przyczyna określona w pkt 4 jest jedną z kar dyscyplinarnych, przewidzianą także w katalogu kar (art. 109 § 1 pkt 4 Prawa o u.s.p.) to jest oczywistym, iż przeniesienie na inne miejsce służbowe, gdy wymaga tego wzgląd na powagę stanowiska nie może mieć zastosowania do przewinień służbowych i uchybień godności urzędu, choćby miały one bezpośredni negatywny wpływ na powagę stanowiska sędziego. W przedmiotowej sprawie przyczyną przeniesienia skarżącego na inne miejsce służbowe nie były też okoliczności faktyczne wskazane przez Rzecznika Dyscyplinarnego we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, zakończonego umorzeniem postępowania. Przeniesienie sędziego na inne stanowisko służbowe ze względu na powagę stanowiska zależy przede wszystkim od ustalenia, że dalsze wykonywanie przez niego czynności w danym sądzie naruszałoby lub zagrażałoby powadze orzekania, to jest czynności stanowiącej istotę tego stanowiska. Możliwość pełnienia tego stanowiska z powagą, o jakiej mowa w art. 75 § 2 pkt 3 Prawa o u.s.p. zależy od posiadania zdolności pełnienia go z wiarygodnością, której poziom i zakres pozwalają akceptować wykonywanie czynności sędziego przez określoną osobę. Podstawą takiej wiarygodności jest nie tylko przekonanie, że sędzia działa wyłącznie na podstawie prawa, lecz także świadomość nieistnienia jakichkolwiek innych przyczyn, które niweczyłyby obraz sędziego jako osoby wiarygodnej.

Stan naruszenia powagi stanowiska powstaje z chwilą zaistnienia faktów, które w opinii środowiska znacząco redukują lub w ogóle pozbawiają sędziego wiarygodności, a sędzia ten nadal pełni swój urząd. W przedmiotowej sprawie takimi faktami są znajdujące się w aktach sprawy publikacje zamieszczone w środkach masowego przekazu, z których wynika negatywny wizerunek skarżącego tak w lokalnej społeczności, jak i w środowisku sędziów miejscowego sądu.

Niestawiennictwo skarżącego na dwunastu z trzynastu wyznaczonych na przestrzeni dwóch lat i dziesięciu miesięcy terminach rozpraw dyscyplinarnych, a stawiennictwo jedynie na ostatniej rozprawie, na której postępowanie musiało być umorzone z powodu przedawnienia zarzucanych czynów i to wówczas, gdy zwolnienia lekarskie udzielane były skarżącemu już po otrzymaniu przez niego wezwania na rozprawę oraz gdy w okresie tych zwolnień brał udział w posiedzeniach klubu sportowego – zostało przez miejscową opinię publiczną, a także przez środowisko sędziowskie ocenione wybitnie negatywnie, jako uchylanie się od odpowiedzialności przy wykorzystaniu pozycji zawodowej. Uchybiające powadze stanowiska sędziego były też jego – przytaczane przez prasę – wypowiedzi o tak szczególnym umiłowaniu tenisa, że mimo doznawanych kontuzji powodujących niezdolność do pracy nie może on sobie odmówić przyjemności powracania na korty. Nie bez znaczenia dla oceny, czy powaga stanowiska sędziego doznała uszczerbku jest też zainteresowanie organów ścigania prawidłowością i zasadnością udzielania skarżącemu licznych zwolnień lekarskich, gdyby zaś nawet okazało się, że w tej kwestii nie doszło do naruszenia prawa to należy zgodzić się ze stanowiskiem zaskarżonej uchwały, że wiarygodność skarżącego została poderwana także przez to, iż lecząc się ortopedycznie i neurologicznie, cierpiąc na dolegliwości układu ruchu, świadomie narażał się on na nawroty choroby i urazy, którymi następnie usprawiedliwiał niestawiennictwo przed Sądem Dyscyplinarnym. Możliwość zatem przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe bez jego zgody ze względu na powagę stanowiska (art. 75 § 2 pkt 3 Prawa o u.s.p.) nie zależy od uprzedniego prowadzenia i sposobu zakończenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego, ani od charakteru i zawinienia przez sędziego okoliczności, które są przyczyną istniejącego obiektywnie, wymagającego zlikwidowania stanu naruszenia powagi stanowiska. „Uzasadniona nie dającymi się kwestionować okolicznościami opinia miejscowej społeczności, czyniąca powszechnie znanym obraz sędziego jako osoby niegodnej sprawowania swego

urzędu z powodów moralno-etycznych jest wystarczającą przyczyną ustalenia, że naruszenie powagi stanowiska wymaga przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe bez jego zgody” (uchwała Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 4 grudnia 2003 r., sygn. akt SNO 77/03, Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego, II Półrocze 2003 r., poz. 70, Warszawa 2004).

W końcu należy także stwierdzić, że zażalenie, poza brakiem akceptacji dla zaskarżonej uchwały, pozbawione jest jakichkolwiek argumentów korespondujących z uzasadnieniem zaskarżonej uchwały.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak na wstępie.